

MİMAR SİNAN KARAMAN TÜRK'ÜYDÜ...

Anadolu'da Beylik kurmuş, Türk tarihinde topraklarından önemli büyük insanlar yetiştirmiş Karaman, önemli bir Türk büyüğüne de bağrından çıkarttığı belirlendi.

www.karamandauyanis.com

SABAH GAZETESİ YAZARI PROF.DR. E. AFYONCU; "MİMAR SİNAN KARAMAN TÜRK'ÜYDÜ"

Sabah Gazetesi yazarlarından Pro. Dr. Erhan Afyoncu, Türk tarihinin en büyük Mimarlarından Mimar Sinan'ın da Karamanlı olduğunu iddia etti.

İşte Pro.Dr. Afyoncu'nun bu konudaki yazısı;

MİMAR SİNAN KARAMANLI TÜRK'ÜYDÜ

*Osmanlı mimarisi denildiğinde ilk akla gelen isim olan Mimar Sinan'ın etnik kökeni tartışmaları yine gündeme geldi. Etnik kökenini tespit etmek için mezarı açılıp, kafatası incelenen Mimar Sinan, "Karamanlı" denilen Hıristiyan Türkler'dendi. Mimar Sinan 1490'larda Kayseri'nin Ağırnas köyünde doğdu. 1511'de Osmanlı görevlilerince beğenilerek devşirme sistemine dahil edildi. Daha sonra yeniçeri ocağına alındı. Kanunî ile askerî seferlere katıldı. 1533-1534'teki İrakeyn seferinde Van Gölü'nde gemi inşa ederek kendini gösterdi. 1537'deki seferde bu sefer nehir geçerken yaptığı köprüler beğenildi. 1538'de Lütfi Paşa'nın tavsiyeleriyle mimarbaşı oldu ve 1588'de ölene kadar görevde kaldı. Mimarbaşılığı sırasında yüzlerce cami, mescit, medrese, darülcemre, türbe, imaret, hastane, kervansaray, saray, su kemeri, hamam inşa etti.

DEVŞİRME SİSTEMİ

Osmanlı döneminde uygulanan devşirme sistemine göre çok farklı milletlerden (Hırvat, Arnavut, Boşnak, Ermeni, Sırp, İtalyan, Rum vs.) insanlar devşirilip, Müslümanlaştırılıp, Türkleştirilmişlerdi. Çok farklı etnik kökenlere sahip olan devşirmeler, Türkiye'de büyük makamlara yükselmişler ve Türk devletine hizmet etmişlerdir. Osmanlı Devleti'nde etnik kökenlerin bir önemi yoktur. Osmanlı kaynakları bu yüzden devlette hizmet eden devşirmelerin çoğunlukla etnik kökenlerinden bahsetmemişlerdir. Devşirmelikten üst makamlara yükselen devlet adamların etnik kökenlerini Avrupalı seyyah ve elçiler merak ederek, araştırmışlardır. Mimar Sinan da devşirmedir ve Osmanlı'dır. Ancak ille de büyük mimarımızın aslı merak ediliyorsa etnik kökeninin aslı şöyledir.

HIRİSTİYAN TÜRKLER'DENDİR

Mimar Sinan'ın Avusturyalı, Macar, Bulgar, Rum, Ermeni asıllı olduğu iddiaları farklı kişiler tarafından ortaya atılmıştır. Ancak Mimar Sinan, Karamanlı denilen Anadolu'da yaşayan Hıristiyan Türkler'dendir. Osmanlı döneminde devşirilip, Müslüman olmuştur.

Tarihçi Ahmet Refik Altınay'ın yayınladığı bir mühimme hükmünde (dönemin bakanlar kurulu emri) Mimar Sinan'ın akrabalarının ismi yanlış okununca Mimar Sinan'ın Ermeni asıllı olduğu iddia edilmiştir. 1574 tarihli bu belgede Mimar Sinan, Kıbrıs'a sürgün edilen

mimarbaşının doğduğu Ağırnas köyü ile akrabalarından Kiçi Bürüngüz Köyü'nden Sarı oğlu Döğenci ve Üskübi köyünden Üleysi ve Kudanşah'ın adaya gönderilmesinden vazgeçilmesini istemiştir. Üleysi benzersiz manasına gelen Moğolca bir kelime, diğer isimler ise Türkçe'dir. Rahmetli Nejat Göyünç 1985'te bu durumu açıkça ortaya koymuştur. Bu yüzden belgede geçen isimlerin Ermenice olduğu doğru değil. Ayrıca Ağırnas ve Mimar Sinan'ın akrabalarının yaşadığı köyler incelendiğinde buralarda yaşayan Hıristiyanların önemli bir kısmının öz Türkçe isimler taşıdığı anlaşılmakta. İsmail Hakkı Konyalı, 1584 tarihli vergi nüfusu tahrir defterinde Ağırnas'ta yaşayanların Türkçe isimlerini şu şekilde tespit etmiştir: Evren, Pervane, Bahadır, Karagöz, Aydoğdu, Aslan, Yağmur, Kumru, Sefer, Hüsrev, Arslan, Kaplan, Hüdayahşi, Kılmaz, Uğurlu, Oğuzlu, Tatar, Paşabey, Timur, Kutlubey, Sarı, Hüdaverdi, Kalender, Bayram, Borhan, Kalanlı, Karaca, Sultanşah, Urumşah, Paşa, Şadi, Karayağdı, Çakır, Bayramlı, Şemsiye, Nurullah, Yürür, Asilbey, Kutluşah, Seylanşah, Keçi, Sariaş, Atmaca, Kademşah, Tursun, Seferşah, Murad, Emirşah, Hızırşah, Kuru, Karakoç.

KARAMANLILAR

Kayseri, Konya, Mersin, Antalya, Karaman, Nevşehir, Kırıkkale başta olmak üzere iç ve güney Anadolu'daki birçok bölgede, İslamiyet'ten önceki yıllarda Türkler'in taşıdığı isimleri kullanan birçok Hıristiyan ve Rum vardır. Osmanlı yönetimi milletleri din ve mezhebe göre ayırdığı için, bunlar mensup oldukları mezhebe göre Ermeni veya Rumlar'la birlikte yaşıyordu. Karamanlı adı verilen bu topluluklar Hıristiyan Türkler'di. Çoğu Karadeniz'in kuzeyinden Balkanlar'a gelmiş Şamani Türkler idi. Oğuz, Peçenek, Kıpçak gibi Türk boylarına mensup Türkler, Balkanlar'a geldikten sonra Bizans hakimiyetine girip, zamanla Hıristiyanlaşmışlar ve Anadolu'ya gelen Selçuklu Türkleri'ne karşı savunma tedbiri olarak Anadolu'ya yerleştirilmişlerdi. Evliya Çelebi, seyahatlerinde rastladığı Karamanlılar için "Bâtıl Türk insanı üzerine kelimat ederler, asla Rum lisanı bilmeyip bâtıl Türk lisanı bilirlir" der Karamanlılar'ın bir kısmı Selçuklu ve Osmanlı döneminde Müslüman oldu. Bir kısmı da Hıristiyan olarak Cumhuriyet dönemine kadar yaşadı. Cumhuriyet'in başında Yunanistan ile yapılan nüfus mübadelesinde onbinlerce Karamanlı, Yunanistan'a gönderildi.